

NOSTRA PARLA

N.º 17

Maig 1923

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Boters, 16, primer. — BARCELONA

HONOREM EL NOSTRE VERB

Moltes vegades ens planyem que els estrangers residents a Barcelona no coneguin la nostra llengua i no tenim en compte que si no la conèixen és perquè nosaltres en som responsables. Com volem que un estranger parli la llengua nostrada si quan desconeixem el seu idioma nadiu li parlem en castellà? És un fet que hem pogut observar moltes vegades: el poble no parla gairebé mai en català davant dels estrangers. I és que, diguem-ho d'una vegada, dissortadament són encara nombrosos els catalans que consideren una descortesia el parlar la llengua pròpia davant de gent no catalana. Com volem que els enemics de la nostra espiritualitat respectin el nostre verb nacional, si nosaltres lingüísticament ens declarem inferiors als pobles de parla estrangera?

Quan un estranger visita un establiment públic, el botiguer li parla espontàneament en llengua no catalana. Moltes vegades succeeix que l'estranger desconeix també la llengua castellana, i no obstant, el botiguer, que sense donar-se'n compte fa un acte de servilisme al poble que encadena el nostre esperit, segueix parlant-li en castellà. No és això verament ridícul? No creus, comerciant català, que tens el dret de parlar la teva pròpia llengua baldament el comprador que penetra al teu establiment hagi arribat de llunyes terres? Per què has de parlar la llengua imposada si no existeix cap disposició legal que t'obligui a parlar-la? Ho fas tal volta perquè t'han fet creure que parlant-la ets més cortés? No ho creguis! El parlar la llengua pròpia no significa cap descortesia.

Quan desconeixem l'idioma que parla el nostre interlocutor, o bé quan aquest vol imposar-nos-el, tenim el dret de parlar

la llengua pròpia. Això es el que fan els homes lliures de tots els pobles de la terra.

Els que parlen en llengua castellana davant dels estrangers, àdhuc sabent que tampoc seran compresos, és que espontàniament es declaren provincians.

Els que han estat a Anglaterra saben molt bé que els estrangers es veuen obligats a aprendre de seguida la llengua anglesa, car altrament se'ls faria la vida impossible baldament coneguïn totes les llengües que es parlen a Europa.

Ah! si nosaltres estiméssim veritablement la llengua pròpia! Ah! si ens sentíssim orgullosos d'haver nascut sota el cel de Catalunya i de portar dins del pit la llengua gloriosa que ha estat plasmada per l'esperit immortal del nostre poble! És que nosaltres el sentim aquest orgull? És que honorem degudament el nostre verb? Voleu dir que no som responsables que no ocupi encara el lloc que li pertoca?

Mentre no sentim l'orgull de raça i considerem la nostra llengua tan digna d'ésser parlada com la dels pobles més cultes de la terra, és endebedades demanem que la respectin els enemics de la nostra llibertat.

No volem pas dir que havem d'isolar-nos del món i bandejar les llengües que són instrument d'expressió dels homes que excel·leixen en el món de la ciència i de les lletres. No; obrim de bat a bat les finestres de cara a Europa per tal que arribin fins a nosaltres els aires renovadors dels pobles cultes, assimilant-nos la seva cultura, però sense deixar mai d'ésser catalans.

Havem de parlar la nostra llengua en tots els actes de la nostra vida. Si els estrangers veuen que l'estimem i que nosaltres els parlem en la llengua pròpia, tal com ells ens parlarien si anéssim a conviure amb llurs germans de raça, no ens humiliarien parlant-nos amb la llengua que ens imposa l'Estat opresor.

La majoria dels estrangers, tenen un petit concepte de la nostra llengua, car creuen que no la parla sinó la gent vulgar.

Cal, doncs, que la parlem sempre, demostrant d'aquesta manera no solament que exercim un dret legítim que ningú pot negar-nos, per alta que sigui la seva jerarquia, sinó també que estimem el nostre verb per damunt de totes les coses.

J. CIVERA I SORMANI.

CRÓNICA DE "NOSTRA PARLA"

REUNIO DEL CONSELL DIRECTIU

El dia 6 s'ha celebrat la reunió del Consell Directiu de NOSTRA PARLA, assistin-hi els senyors: Pascual, Massó i Llorens, Negre-Balet, Maseras, Batista i Roca, i Esmandia .

Es prengué, entre altres acords, el de fer constar en acta el sentiment de la nostra entitat pels atropells comesos per la policia ferint a ciutadans pacífics i desarmats bo i insultant la llengua catalana. Visitar al President Sr. Nicolau d'Olwer per expressar-li aquest sentiment i a l'ensens interessar-se per l'estat de l'il·lustre ferit. Es nomenada una comissió composta dels Srs. Pascual, Massó i Llorens, Negre-Balet i Esmandia per complimentar aquest acord.

Desmentir el rumor — nascut sens dubte d'una falsa informació: inserida en un periòdic castellà — "de que el drap barrat que fou arrebatat de la Lliga Regionalista el dia 2 del corrent estava dipositat a les oficines de NOSTRA PARLA.

El Sr. Secretari proposa que trobant-se malalt a Mollerusa l'oficial de Secretaria Sr. Pallerola, s'encarregui interinament d'aquest càrrec el soci Sr. R. Piqué Batlle. Aixís s'acorda.

SOCIS NOUS

Joaquim Marcer, Carles Riembau, Gaspar Font, Joan Batista, Josep M.ª Bellot, Manuel Comas, M.^a dels Angels Sánchez, de *Barcelona*; i

Ramon Tassies Eusebi Pallàs, Anton Bonastre, Jaume Vidal, Lluís Agell, Anton Morguí, Magí Escribà, Francesc Sauret, Magí Pera, Josep Serra, Ramon Novell, Anton Secanell, Jaume Sala, Josep Burgués, Pau Olivés, Domènec Noró, Josep Ortiz, Lluís Ferrer, Emili Piqué i Josep Elías, *forans*.

CONVITS

NOSTRA PARLA ha estat invitada al Repartiment de premis del Concurs d'Història Nacional Catalana, organitzat per l'A. P. de l'E. C., a la Festa de Primavera i Concert d'Homenatge a Na Narcisa Freixas, de l'Orfeó Gracienc, a l'Homenatge a En Pau Clarís, al IV Aplec Sardanístic organitzat pel "Foment de la Sardana" de Badalona, i a la reunió de la Comissió Executiva de l'Aplec de la Sardana" del C. de D. del C. i de la I.

NOTICIARI DE LES TERRES CATALANES

BALEARS

Els dies 20 i 21, ha tingut lloc a Sòller el XXVI Congrés de la Federació Agrícola Catalana-Balear, en un ambient de gran catalanitat, que ha enlluernat i ha fet fer el rebec a alguna miloca com el periòdic "La Última hora" (Del segle XVIII?) que encara viu en les tenebres del provincialisme.

CATALUNYA

— Són moltes les viles de Catalunya que han celebrat d'una manera brillant la festa dels Sants Patrons de Catalunya.

— Ha estat circulada una convocatòria per tractar de fer un homenatge a la Devesa de Girona, sots el patronatge de la "Jove Atlàntida", de Barcelona.

— Han tingut lloc al Fronó Comtal, de Barcelona les Festes de la Dansa Catalana, les quals han sigut organitzades per l'"Esbart Folklore de Catalunya."

— El dia 5 En Prudenci Bertrana ha llegit a l'Ateneu de Girona la seva comèdia inèdita "La dona neta."

— A Santa Coloma de Gramanet ha estat oberta una Escola Nacional Catalana dirigida per En Joan Manent Serra.

— A Reus ha estat celebrat el dia 7 l'Aplec de Germanor dels Orfeons de la comarca tarragonina, cantant diverses composicions de caràcter patriòtic. En Lluís Millet i En Joan Llongueras dirigiren la paraula als reunits. Regnà molt d'entússiasme.

— A Arenys de Mar el dia 6 s'ha celebrat una bella festa patriòtica, en la qual, ultra una selecta lectura de poesies, es pronunciaren diversos parlaments.

De NOSTRA PARLA, hi assistí el Secretari General Sr. Raimon Negrebalet.

— Amb motiu de la benedicció de la bandera dels Pomells de la Colònia Güell, s'han celebrat diversos actes patriòtics que cal remarcar.

— El dia 7 s'han celebrat a Barcelona els Jocs Florals. Obtingué la Flor Natural En J. M.ª de Sagarra, elegint Reina de la Festa Na Victòria de Monteny i Prat.

— El dia 8 s'ha estrenat a Romea "El foc de les ginestres" d'En J. M.ª de Sagarra, obtenint un èxit esclatant.

— El dia 10 al Park Güell de Barcelona s'ha celebrat la VII Festa d'Infants i de Flors, amb molt d'èxit.

— El dia 11 l'exquisit escriptor Cristòfor de Domènech, ha donat una conferència a l'Ateneu de Girona sobre cultura catalana.

— Al districte IX s'ha celebrat el dia 13 la Festa de les Lletres Catalanes que ha obtingut un èxit ben notable.

— A Sabadell s'hi han celebrat el dia 13 uns Jocs Florals organitzats pel Pomell de Joventut "Arrahona".

— A Balaguer, Montgai i Tàrrega s'hi han celebrat els dies 12, 13 i 14 importants actes patriòtics organitzats pels Pomells de Joventut d'aquelles viles.

— A Parets s'ha celebrat el dia 13 un Aplec d'Afirmació Nacionalista, en el qual parlaren diversos oradors enaltint el nostre Verb i abogant per l'alliberació de la Pàtria.

— A Lleyda també s'han celebrat els Jocs Florals el dia 13, obtenint com els anys darrers un èxit esclatant.

— A Mollerussa s'han celebrat el dia 15 els anunciats Jocs Florals. Ha obtingut la Flor Natural N'Octavi Saltor, elegint reina de la gaia Festa a la Sra. Beatriu Hernández d'Ibern.

— Els dies 20 i 21 s'ha celebrat el X Concurs Nacional d'Història de Catalunya que cada any organitza l'A. P. de l'E. C., al Saló de Cent de la Ciutat.

— Els dies 20 i 21 s'ha celebrat a Breda una important Diada Nacionalista.

— Mn. Baldelló, l'erudit recercador del nostre folk-lore, ha donat a Vilanova el dia 20 una conferència sobre "La cançó popular catalana".

— A Lleyda, el dia 20, el Grup "La Barricada" organitzà un miting nacionalista radical.

— El dia 20 En M. Massó i Llorens ha donat a Arenys de Mar una conferència parlant de Separatisme.

— Al Casal Nacionalista Sagrerenc el dia 26 N'Armand Carabén ha donat una conferència, en la qual una brillant apologia de les aspiracions catalanes hi és feta.

— A Mataró el Centre de Dependents del Comerç i de la Indús-

tria s'ha encarregat de l'organització d'uns Jocs Florals que han de celebrar-se en la referida vila.

— Ha estat dictat aute de processament contra dos regidors nacionalistes de l'Ajuntament de Badalona.

— En Cambó ha donat el dia 29 una important conferència a l'Ateneu democràtic Regionalista del Poble Nou.

ROSSELLO

— “La Tramontana” acaba d'editar un estudi d'en Carles Grandó, sobre ortografia rossellonesa.

— El Casal Català de Perpinyà ha organitzat per les festes de Pentecostès, interessants ballades de sardanes.

— L'Orfeó de Sabadell ha efectuat el dia 20, una visita a Perpinyà, essent objecte d'un simpàtic i germanívol aculliment.

— El dia 19 el chor de la Garriga ha cantat davant l'alcaldia de Perpinyà “A sol batent” del mestre Morera i un himne català.

— Han sigut estrenades en un concert, donat el dia 19, a casa de l'ex-ministre de l'Interior francès, de pas a Perpinyà, dugues belles composicions: “Cant d'ocells” i “Música celestial”.

— S'ha publicat a Perpinyà, una comèdia titulada “El banquer i el taconaire” obra d'un escriptor rossellonès.

VALENCIA

— El culte mestre de Benassal, Carles Salvador, ha publicat un llibret de poesies intítulat “Plàstic”. Obra el llibre un Pòrtic de Josep M.ª Zayani i el tanca un *ex-libris* literari del poeta castellanenc Ferràn Puig.

— El diumenge, dia 5, s'ha celebrat en la societat valencianista de la Viga Alta “Nostra Pàtria” una vetallada en honor de la Dona Valenciana. A més de la lectura d'algunes poesies pronunciaren discursos els senyors Ignasi Villalonga i el diputat a corts de València senyor Garcia Guijarro pertanyent als catòlics. El parlament d'aquest per el tò i per les afirmacions, revestí excepcional improtància.

— S'han celebrat les festes de la Coronació de la Verge dels Desamparats, exornant-se els carrers i les façanes a base de les quatre barres. No es recorda haver vist mai tanta aglomeració de gent. Vingueren a les festes els Reis d'Espanya, però malgrat aquest detall les

festes tingueren un indiscutible caient valencià. En un dels principals carrres hi havia una bandera nostrada en la qual es llegia la següent inscripció: "Catalunya a València."

— Per a propagar aquestes festes es publicava una revista valenciana, "Les festes de la Coronació", escrita tota en la nostra llengua. Aquesta revista a l'arribar els Reis d'Espanya els dedicà una valenta salutació nacionalista.

— La Diputació de València costejà una segona edició del llibre de poesies valencianes de Josep M.ª de Bayarri "Esta és València" per a repartir-lo durant les festes de la Coronació.

— S'ha lliurat oficialment el Palau de la Generalitat a la Diputació. L'acte consistí solsament en la signatura d'una acta. La presa de possessió solemne tindrà lloc en la diada de Sant Jaume, redactant-se tots els documents en nostra llengua.

— En un diari local s'ha exposat l'iniciativa de constituir l'"Associació de Metges de Llengua Valenciana". Sembla que l'idea anirà endavant.

— Estan fent-se treballs per a constituir l'Ateneu de València. Aquest Ateneu admetria la nostra llengua.

— S'han publicat els periòdics nacionalistes "El Crit de la Muntanya" i "Pàtria Nova".

EXPANSIÓ CATALANA

ANGLATERRA

— Cal remarcar l'escaient comentari que fa "The Nation and The Athenoem" de la forma emprada per elegir diputats a les Corts d'Espanya i alhora la gravetat que atribueix a l'actual moviment nacionalista de Catalunya.

ARGENTINA

— Joan Torrendell propaga les nostres lletres per aquella república. A "La Nación" de Buenos Aires hi ha publicat articles sobre Mossèn Miquel Costa i Llobera i Joan Alcover i sobre la lírica mallorquina; a "Caras y Caretas" tradueix un conte d'Alfons Maseras del volum "Contes a l'etzar", així també comenta a "La Nación" el sisè volum de l'"Almanac de la Poesia", el "Tresor dels Pobres", "En el límit d'or",

“Setze contes”, “Socialisme Cristià”, “Salvetana amor” i el volum de les obres poètiques de Manuel de Cabanyes, publicat per la Oxford University.

— “Ressorgiment” de Buenos Aires, esmenta l'amor que sent per les nostres lletres el Sr. *Leopoldo Lugones-Rodríguez Peña 935*. “*Biblioteca Nacional de Maestros*. — Buenos Aires, el qual sollicita llibres catalans per la Biblioteca que dirigeix. NOSTRA PARLA ha fet gestions per complaure'l; preguem als nostres amics facin el mateix.

BELGICA

— M. Maurice Gauchez, director de la revista “La Renaissance d'Occident” de Brusel·les, comenta amb elogi l'obra de M. Albert Schneeberger, “Anthologie des Poetes Catalans contemporains.”

CUBA

— El dia 6 s'han celebrat els Jocs Florals organitzats pel “Centre Català”, amb concurrència de les autoritats d'aquella República.

ESPANYA

— “La Pluma” de Madrid, comenta molt favorablement algunes de les darreres produccions de la literatura catalana.

FRANÇA

— “Le Travail” de Tolosa, òrgan oficial d’“Oc” Lliga Regionalista de Propaganda Artística, ha publicat un conjunt d'articles signats per M. Jean Paul Régis, comentant el llibre “Evolució de la Poesia Catalana” d'En Joan Arús.

— El dia 17, tingué lloc a París, un banquet d'homenatge (ofert pel Casal Català), a l'exquisit poeta i il·lustre catalanòfil M. Albert Schneeberger.

— Organitzada per la “Société des Médecins Inspecteurs des Ecoles de la Ville de Paris et de la Seine” i al local del Museu d'Higiene de París, el Dr. Mias Codina, metge inspector de les Escoles de Barcelona, hi donà una conferència explicant l'obra de la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament.

— Joaquim Pera, el dia 26, donà a l'estatge social de l'Acció Radical Catalana de París, una conferència sobre: “La llibertat de pensar i el Dret a la vida.”

— El dia 22 l'Ajuntament de Barcelona ha lliurat a Mr. Filippi, Cònsol General de França a Barcelona, la quantitat votada per reedi-

ficar el poble de Belloy-en-Santerre, destruït durant la guerra, i en el qual perderen la vida bona part dels voluntaris catalans.

ITALIA

— “Il Concilio” que publica l'editor Campitelli, de Foligno, insereix una traducció del conte “La Molinera” d'En J. Roig i Raventós; un estudi sobre Joan Alcover, de Cesarino Giardini i recensions d'obres de Joan Arús, M. de Montoliu i Sagarra.

— “Fantasma” de Nàpols, dedica dues planes a Joan Arús, que Cesarino Giardini presenta al públic italià, amb una compendiosa notícia bibliogràfica.

— Als Teatres de Roma, s'hi ha representat una traducció d'“Els savis de Vilatrista” d'En Santiago Rusiñol, la qual ha assolit un èxit ben remarcable.

— L'escriptor F. M. Gelormini acaba de traduir “El Poble Gris”, que publicarà per la tardor.

— A “Humanitas” de Bari, llegim un documentat article sobre l'obra de la Mancomunitat de Catalunya, degut a Marius Garea.

ROMANIA

— “Elogis” d'En Maragall, apareixen traduïts per Alexandre Papescu-Talega, eminent professor de Craiova, sota el nom de “Laude”. L'esmentat volum, curosament editat, forma part de la Biblioteca “Cultura Nacionala” de Bukarest.

XILE

— Al Saló de Belles Arts de Valparadís, Adrià Rovira, hi exposa cartells-anuncis deguts a la seva mà i que han merescut elogis de la crítica d'aquelles terres.

Les claus de la riquesa cultural i professional són els idiomes

El fonògraf té avui una positiva utilitat

Aprenc a plaer perquè aprenc amb llibertat i sense
costar-me més que repetir una o cent vegades cada
expressió fins que la sé ben bé

L'èxit del nostre sistema lingüòfono ens ha permès d'emprendre la fabricació del material a Espanya, i completar i perfeccionar els nostres equips de discs i llibres fins a tal punt que resulten avui dia únics en el món. Per a generalitzar-ne els prodigis culturals, hem establert temporalment preus i condicions que els posen a l'abast de tothom. Els nostres equips lingüòfono resolent el problema màxim de l'ensenyament: **ELS IDIOMES**. El lingüòfono, en un mot,

constitueix la meravella didàctica de l'època actual.

Admetem agents de posició i competència pedagògica en els principals centres de la península i països de l'Amèrica llatina.

Demani el prospecte gratis a la direcció del

L ICEU
ICEO
YCEE
YCEUM

DALMAU
C. VALÈNCIA, 245 :: BARCELONA

L ICEU
ICEO
YCEE
YCEUM